

Filozofický ústav

Slovenská akadémia vied

Správa o činnosti
za rok 2005

Bratislava
január 2006

Obsah Správy o činnosti Filozofického ústavu SAV za rok 2005

- I. Základné údaje o organizácii
- II. Vedecká činnosť
- III. Vedecká výchova a pedagogická činnosť
- IV. Medzinárodná vedecká spolupráca
- V. Spolupráca s vysokými školami, inými domácimi výskumnými inštitúciami a s hospodárskou sférou pri riešení výskumných úloh
- VI. Aktivity pre Národnú radu SR, vládu SR, ústredné orgány štátnej správy SR a iné subjekty
- VII. Vedecko-organizačné a popularizačné aktivity; ceny a vyznamenania
- VIII. Činnosť knižnično-informačného pracoviska
- IX. Aktivity v orgánoch SAV
- X. Hospodárenie organizácie
- XI. Nadácie a fondy pri organizácii
- XII. Iné významné činnosti
- XIII. Vyznamenania, ocenenia a ceny udelené pracovníkom organizácie v roku 2005 (mimo SAV)
- XIV. Poskytovanie informácií v súlade so zákonom o slobode informácií
- XV. Problémy a podnety pre činnosť SAV

PRÍLOHY

1. *Menný zoznam zamestnancov k 31. 12. 2005*
2. *Projekty riešené na pracovisku*
3. *Vedecký výstup – bibliografické údaje výstupov*
4. *Údaje o pedagogickej činnosti organizácie*
5. *Údaje o medzinárodnej vedeckej spolupráci*

I. Základné údaje o organizácii

1. Kontaktné údaje

Názov: **Filozofický ústav SAV**

Riaditeľ: **prof. PhDr. Tibor Pichler, CSc.**

Zástupca riaditeľa a vedecký tajomník: **PhDr. Karol Kollár, CSc.**

Predseda vedeckej rady: **prof. PhDr. Jozef Viceník, CSc.**

Adresa sídla: **Klemensova 19, 813 64 Bratislava**

Typ organizácie: rozpočtová od 1. júla 1990 – dátum zriadenia RO

2. Počet a štruktúra zamestnancov

ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV	K	K do 35 rokov		K ved. prac.		F	P
		M	Ž	M	Ž		
Celkový počet zamestnancov	27	3	-			27	23,98
Vedeckí pracovníci	21	2	-			21	19
Odborní pracovníci VŠ	2	1	-			2	1,33
Odborní pracovníci ÚS	4	-	-			4	3,65
Ostatní pracovníci	-	-	-			2	-
Doktorandi v dennej forme doktorandského štúdia	9	5	4			9	9

Priemerný vek všetkých kmeňových zamestnancov k 31. 12. 2005: 52

Priemerný vek kmeňových vedeckých pracovníkov k 31. 12. 2005: 51

3. Štruktúra vedeckých pracovníkov (kmeňový stav k 31.12. 2005)

Pracovníci s hodnosťou				Vedeckí pracovníci v stupňoch		
DrSc.	CSc., PhD.	prof.	doc.	I.	IIa.	IIb.
1	20	7	4	5	14	1

II. Vedecká činnosť

1. Domáce projekty

ŠTRUKTÚRA PROJEKTOV	Počet projektov		Pridelené financie na rok 2005	
	A organizácia je nositeľom projektu *	B organizácia sa zmluvne podieľa na riešení projektu	A	B
1. Vedecké projekty, ktoré boli v r. 2005 financované VEGA	5		467 000	
2. Vedecké projekty, ktoré boli roku 2005 financované APVT (APVV)				
3. Projekty riešené v rámci ŠPVV a ŠO		3		580 273.-
4. Projekty centier excelentnosti SAV		1		20 000.-
5. Vedecko-technické projekty, ktoré boli v roku 2005 financované				
6. Projekty podporované Európskym sociálnym fondom				
7. Iné projekty (ústavné, na objednávku rezortov a pod.)				

*Pracovisko vedúceho projektu, zodpovedného riešiteľa, zhotoviteľa, vedúceho centra alebo manažéra projektu.

Bližšie vysvetlenie je v *Prílohe č. 2*

2. Najvýznamnejšie výsledky vedeckej práce

a. základného výskumu

Publikácia *Sondy do dejín logiky a metodológie vied na Slovensku a v Čechách* (ed. P. Cmorej, V. Černík, J. Viceník), Iris, Bratislava 2005, ISBN 80-89238-02-5, je výsledkom dlhoročnej práce, ktorá sa realizovala v rámci riešenia vedeckého projektu VEGA č. 2/7135/20 *Vývin logiky a metodológie vied na Slovensku po roku 1918*, ktorá bola riešená v rokoch 2000-2002.

Predkladaná publikácia je výsledkom riešenia uvedeného projektu VEGA a ďalších nadväzujúcich výskumov realizovaných v rokoch 2003-2005. Obsahuje systematickú a v mnohých smeroch aj vyčerpávajúcu analýzu dejín logiky a metodológie vied na Slovensku v rokoch 1971-1989. Touto publikáciou sa zavŕšil výskum dejín logiky a metodológie vied za obdobie 1918-1989.

Ťažisko predkladanej práce tvorí problematika filozofickej logiky a metodológie vied, procesov ich ďalšieho rozvoja v rokoch 1971-1989. Skúmaná problematika je nová, nebola

doteraz systematicky analyzovaná. K vybraným problémom boli len sporadicky publikované štúdie. V časti práce venovanej metodológii vied sa analyzuje široká varieta problémov presahujúca bežný význam termínu "metodológia vied". Je to determinované tradíciou jej rozvíjania na Slovensku a širším kontextom vzťahov medzi logikmi, filozofmi a metodológmi vied u nás. Publikácie poskytuje množstvo informácií o nových témach metódach a problémoch, ktoré ukazovali na zmeny a rozvoj formálnej logiky a metodológie vied na Slovensku. Pri analýze vývinu týchto disciplín sa zohľadnili aj rôzne súdobé mimovedecké faktory (vrátane ideologických a politických), ktoré mali vplyv na rozvoj formálnej logiky a metodológie vied na Slovensku.

2. The most important scientific results of

a) basic research

The publication *A Survey of the History of Logic and Methodology of Science in Slovakia and Bohemia* (eds. P. Cmorej, V. Černík, J. Viceník), Iris, Bratislava 2005, ISBN 80-89 -238-02-5 is a result of a long standing endeavors in the framework of the scientific project VEGA 2/7135/20 *The*

Developments of Logic and Methodology in Slovakia After 1918, implemented in 2000 - 2002.

The present publication is a result of the implementation of the above mentioned project VEGA and others related researches carried out in 2003 - 2005. It offers a systematic and in many ways exhaustive analysis of the history of logic and methodology of science in Slovakia in 1971 - 1989. By this publication the research of the history of logic and methodology of science covering the period of 1918 - 1989 has been brought to its completion.

The core of the publication is the problematic of philosophical logic and methodology of science and their developments in 1971 - 1989. The subject of the research is new: it has not been systematically analyzed before with the exception of a few articles published occasionally on selected problems. In the section on the methodology of science the variety of problems goes beyond the common meaning of "methodology of science". It is due to the tradition of methodological researches in Slovakia and also to a broader background of the collaboration of logicians, philosophers and experts in methodology of science in Slovakia. The publication offers a lot of information concerning new subjects, methods and problems, indicating the changes and developments of formal logic and methodology of science in our country. The analysis of the developments of these disciplines took also into account various non-scientific factors (including ideological and political ones) which influenced the developments of formal logic and methodology of science in Slovakia.

b/ aplikačného typu

V rámci spolupráce s redakciou časopisu *Bibliographie de la Philosophie*, Institut International de Philosophie, Paríž, sa realizoval zber dát a vypracovali sa anotácie všetkých knižných filozofických prác vydaných na Slovensku v roku 2005 pre celosvetovú bibliografiu knižnej filozofickej produkcie. Koordinátorom za SR je Jozef Sivák.

b/ of application type

In collaboration with the *Bibliographie de la Philosophie*, Institut International de Philosophie, Paris, the data of all Slovak philosophical publications of 2005 were gathered. Their annotations were used in creating the global bibliography of published philosophical books. The main coordinator for the Slovak republic is Jozef Sivák.

c. medzinárodných vedeckých projektov (uviest' zahraničného partnera alebo medzinárodný program)

V rámci projektu Central European Centre for Women and Youth in Science (CEC WYS) sa vypracoval anglický text manuálu WHY GENDERED SCIENCE MATTERS (How to include gender dimension into the EU 6th FP), ktorý slúži na tréningy ako implementovať genderovú dimenziu do projektov podporovaných Európskou úniou. V septembri 2005 sa realizoval v Bratislave pilotný tréning pre účastníkov projektu CEC WYS zo 6 krajín na ktorom sa overoval manuál. Výsledkom je vypracovanie slovenskej WEB stránky pre projekt CEC WYS. Koordinátorom a riešiteľom projektu za SR je Tatiana Sedová.

c) in international scientific projects (indicate the partner from abroad or the international program)

In the frame of the project *Central European Centre for Women and YOUTH in Science* (CEC WYS) an English version of the manual was compiled: *WHY GENDERED SCIENCE MATTERS* (How to include gender dimension into the EU 6th FP), It serves the training of the implementation of the gender dimension into the projects supported by European Union. In September 2005 a pilot training for the participants of the CEC WYS project from six countries was carried out in Bratislava, during which the manual has been proofed. This meeting resulted in the compilation of the Slovak website of the CEC WYS project. The coordinator and the principal investigator for Slovak Republic is Tatiana Sedová.

3. Vedecký výstup (Knižné publikácie uviesť v Prílohe č. 3)

PUBLIKAČNÁ, PREDNÁŠKOVÁ A EDIČNÁ ČINNOSŤ	Počet v r. 2005 a doplnky z r. 2004
1. Vedecké monografie * vydané doma	5
2. Vedecké monografie vydané v zahraničí	-
3. Knižné odborné publikácie vydané doma	-
4. Knižné odborné publikácie vydané v zahraničí	-
5. Kapitoly v publikáciách ad 1/	18
6.. Kapitoly v publikáciách ad 2/	3
7. Kapitoly v publikáciách ad 3/	1
8. Kapitoly v publikáciách ad 4/	-
Úvody vo vedeckých monografiách vydaných doma	4
9. Vedecké práce v časopisoch evidovaných	
a/ v Current Contents	20
b/ v iných medzinárodných databázach	9
10. Vedecké práce v ostatných časopisoch	3
Publicistika	11
11. Vedecké práce v zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných, vydaných tlačou alebo na CD)	
a/ recenzovaných	5
b/ nerecenzovaných	4
12. Vedecké práce v zborníkoch rozšírených abstraktov	-
13. Recenzie vedeckých prác vo vedeckých časopisoch	19

14. Prednášky a vývesky na vedeckých podujatiach s min. 30% zahraničnou účasťou	28
15. Ostatné prednášky a vývesky	14
16. Vydávané periodiká evidované v Current Contents	1
17. Ostatné vydávané periodiká	1
18. Vydané alebo editované zborníky z vedeckých podujatí	-
19. Vysokoškolské učebnice a učebné texty	-
20. Vedecké práce uverejnené na internete	
a/ v cudzom jazyku	-
b/ v slovenčine	-
21. Preklady vedeckých a odborných textov	12

* Publikácia prináša nové vedecké poznatky, alebo sa opiera o vedecké práce.

4. Vedecké recenzie, oponentúry

Vyžiadané recenzie rukopisov monografií a vedeckých prác v zahraničných časopisoch, príspevkov na konferencie s medzinárodnou účasťou, oponovanie grantových projektov	Počet v r. 2005 a doplnok z r. 2004 30
--	--

Zoznam pozvaných príspevkov na medzinárodných konferenciách:

Tatiana Sedová, "Why gendered science matters", konferencia *Why gendered science matters?*, Bratislava, september 2005.

Marián Zouhar, "Russell on the Definite Article", konferencia *Descriptions and Logical Forms: 100 Years of "On Denoting"*, Padova, december 2005.

5. Ohlasy

CITÁCIE	Počet v r. 2004 a doplnok za r. 2003
Citácie vo WOS	52
Citácie podľa iných indexov a báz s uvedením prameňa	-
Citácie v monografiách, učebniciach a iných publikáciách	126

7. Komentáre k vedeckému výstupu a iné dôležité informácie k vedeckým aktivitám pracoviska

Vedecká činnosť pracovníkov FiÚ SAV sa realizovala v rámci riešenia projektov VEGA (5), ŠPVV (3: *Národ, národnosti a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti*, *Civilizačno-kultúrne procesy v transformujúcej sa spoločnosti*, *Ideové zdroje a línie slovenskej politiky*), MVTs (1), CE SAV a 6RP EU. Štyri z piatich projektov VEGA boli zaradené do kategórie "A".

Poznatky získané v procese riešenia vedeckých projektov sa odovzdávajú odbornej verejnosti jednak prostredníctvom rozsiahlej publikačnej činnosti a to formou štúdií v dvoch ústavných periodikách *Filozofia* a *Organon F*, ako aj vo forme monografií v ktorých sa sumarizujú poznatky za ucelené bádateľské etapy.

Pracovníci Oddelenia sociálnej filozofie odovzdali do tlače rukopisy nasledovných monografií: (F. Novosád, *Dilemy súčasných ideológií*; J. Pauer, *Modernita a globálna transformácia*, D. Smreková - Z. Palovičová - V. Hála - Z. Kolářovský: *Etika a jej tradície*). Pre projekt Ethnos, demos, fides: Catholic Nationalisms in Comparative Perspective (CSIC Madrid) bola vypracovaná stať *Religion as Resource of Nationalism and the Priest as Leader: Slovak Nationalism and Catholic Ethnonationalism* (T. Pichler). Do tlače je pripravený aj zborník príspevkov z konferencie *Konanie, normy a konflikty v globálnej situácii*, ktorého editorom je M. Muránsky.

Je potrebné uviesť skutočnosť, že za posledných šesť rokov, t.j. za obdobie 2000-2005 sa na FiÚ SAV vypracovalo a publikovalo 27 monografií. Uvedené, vzhľadom na počet vedeckých pracovníkov ústavu (19), predstavuje produkciu 1,4 monografie na jedného pracovníka ústavu za obdobie kratšie ako 6 rokov. Pozitívom je aj rozsiahla publikačná činnosť v karentovaných vedeckých periodikách.

V uplynulom roku dostal ústav a redakcia časopisu *Organon F* od Filozofického ústavu Akadémie vied Českej republiky ponuku podieľať sa organizačne i redakčne na vydávaní tohto časopisu, čo svedčí o úspešnej činnosti tímu redaktorov i prispievateľov tohto časopisu. Od júna 2005 časopis *Organon F* vychádza v spolupráci s Filozofickým ústavom AV ČR, Praha.

Pozornosť a vyzdvihnutie si zaslúži aj činnosť pracovníkov ústavu ako vedeckých redaktorov prekladov viacerých diel svetovej filozofickej literatúry.

III. Vedecká výchova a pedagogická činnosť

Údaje o doktorandskom štúdiu

Forma	Počet k 31.12.2005				Počet ukončených doktorantúr v r. 2005						
	Doktoranti				úspešnou obhajobou				uplynutím času určeného na štúdium	neobhájením dizertačnej práce alebo neudelením vedeckej hodnosti	Ukončenie z dôvodov
celkový počet		z toho novoprijatí		M		Ž		rodinných, zdravotných a iných, resp. bez udania dôvodu			nevykonania odbornej skúšky
	M	Ž	M	Ž	M	Ž					
Denná	4	2	0	0	2	0	4	0	0	0	
Externá	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	

Zmena formy doktorandského štúdia

	Počet
Preradenie z dennej formy na externú	0
Preradenie z externej formy na dennú	0

Prehľad údajov o doktorandoch, ktorí ukončili doktorandské štúdium úspešnou obhajobou

Meno doktoranda	Forma DŠ	Deň,mesiac, rok nástupu na DŠ	Deň,mesiac, rok obhajoby	Číslo a názov vedného odboru	Meno a organizácia školiteľa	Fakulta udeľujúca vedeckú hodnosť
Daniela Kovaľová	EŠ	15.10.1996	14.11.2005	61-01-9	Dagmar Smreková FiÚ SAV	FiF UK
Tomáš Čana	IŠ	1.10.1999	30.3.2005	61-01-9	Egon Gál IJ UK	FiF UK
Juraj Hvorecký	IŠ	1.10.1997	30.3.2005	61-01-9	Egon Gál IJ UK	FiF UK

Údaje o pedagogickej činnosti

PEDAGOGICKÁ ČINNOSŤ	Prednášky		Cvičenia *	
	doma	v zahraničí	doma	v zahraničí
Počet prednášateľov alebo vedúcich cvičení**	11	0	9	0
Celkový počet hodín v r. 2005	570	0	636	0

Prehľad prednášateľov predmetov a vedúcich cvičení, s uvedením názvu predmetu, úväzku, katedry a vysokej školy je uvedený v Prílohe č. 4.

- Počet pracovníkov, ktorí pôsobili ako vedúci alebo konzultanti diplomových prác: **5**
- Počet vedených alebo konzultovaných diplomových prác: **29**
- Počet pracovníkov, ktorí pôsobili ako školitelia doktorandov (PhD.) : **12**
- Počet oponovaných dizertačných a habilitačných prác: **8**
- Počet pracovníkov, ktorí oponovali dizertačné a habilitačné práce: **6**
- Počet pracovníkov, ktorí pôsobili ako členovia komisií pre obhajoby doktorandských dizertačných prác: **7**
- Počet pracovníkov, ktorí pôsobili ako členovia komisií pre obhajoby doktorských dizertačných prác: **0** - komisia neexistuje
- Počet pracovníkov, ktorí pôsobili ako členovia komisií, resp. oponenti v inauguračnom alebo habilitačnom konaní na vysokých školách: **5**
 - Menný prehľad pracovníkov, ktorí boli menovaní do spoločných odborových komisií pre doktorandské štúdium.
Pavel Cmorej, Ján Dubnička, Silvia Gáliková, Tibor Pichler, Dagmar Smreková, Tatiana Sedová.
- Menný prehľad pracovníkov, ktorí pôsobili ako členovia vedeckých rád fakúlt a univerzít.
Ján Dubnička, Jozef Viceník, František Novosád, Tatiana Sedová, Tibor Pichler.
- Menný prehľad pracovníkov, ktorí získali vyššiu vedeckú, pedagogickú hodnosť alebo vyšší kvalifikačný stupeň (s uvedením hodnosti/stupňa). *

* Spolu s počtami uviesť v zátvorke aj príslušné univerzity

Jozef Pauer - "doc." habilitácia na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove

Eva Smolková - "doc." habilitácia na Fakulte managementu UK v Bratislave

Martin Muránsky "samostatný vedecký pracovník - stupeň II a - vyšší kvalifikačný stupeň získaný v Komisii SAV pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie pracovníkov.

Iné dôležité informácie k pedagogickej činnosti

Pracovníci ústavu sa veľkou mierou podieľajú na pedagogickom procese na univerzitách a slovenských vysokých školách (570 hodín prednášok a 636 hodín seminárov vedených pracovníkmi FiÚ SAV). Záujem o nich je dôkazom ocenenia ich odbornosti, ale aj pedagogickej spôsobilosti.

Počet záujemcov o doktorandské štúdium na Filozofickom ústave SAV je permanentne vysoký a vo forme internej prevyšuje počet miest, ktoré má ústav k dispozícii.

V niektorých filozofických disciplínach, ako napr. logika a metodológia vied pripravuje FiÚ SAV odborníkov pre všetky filozofické pracoviská na Slovensku. Je možné konštatovať, že Filozofickým ústavom SAV vychovaní doktorandi sa bez problémov umiestňujú ako pedagogickí pracovníci na vysokých školách.

Doktorandi Filozofického ústavu SAV v spolupráci s doktorandami Katedry filozofie a dejín filozofie FiF UK v Bratislave, každoročne organizujú výročné konferencie, na ktorých prezentujú svoje príspevky, väčšinou orientované na tému ich dizertačnej práce. Od roku 2004 sa zaviedli pravidelné semestrálne konferencie, ktoré sa konali aj v roku 2005.

Už v roku 2004 bola uzavretá Zmluva o budúcej zmluve medzi Filozofickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave a Filozofickým ústav SAV v Bratislave o spolupráci pri príprave a organizovaní doktorandského štúdia a následne v apríli 2005 bola uzatvorená a podpísaná rámcová dohoda s FF UK a FiÚ SAV týkajúca sa spolupráce pri organizovaní doktorandského štúdia. Ako vyplýva z ustanovení dohody, Filozofická fakulta UK a Filozofický ústav SAV sa dohodli, že po uskutočnení akreditácie fakulty a akreditácie ústavu ako externej vzdelávacej inštitúcie Akreditačnou komisiou MŠ SR, v prípade priznania práv, sa bude uskutočňovať doktorandské štúdium na Filozofickej fakulte a FiÚ SAV sa bude podieľať na uskutočňovaní doktorandského štúdia, na základe zmluvy o vzájomnej spolupráci pri organizácii a zabezpečení doktorandského štúdia v spoločných študijných programoch.

IV. Medzinárodná vedecká spolupráca

Medzinárodné projekty

DRUH PROJEKTU	Počet projektov		Pridelené financie na rok 2005 (prepočítané na Sk)	
	A organizácia je nositeľom projektu *	B organizácia sa podieľa na riešení projektu	A	B
1. Projekty 5. rámcového programu EÚ (iba projekty riešené v roku 2005, neuvádzať projekty, ktoré sú už ukončené)				
2. Projekty 6. rámcového programu EÚ (neuvádzať projekty, ktoré sú už vyradené)		1		1 011 140
3. Multilaterálne projekty v rámci vedeckých programov COST, INTAS, EUREKA, ESPIRIT, PHARE, NATO, UNESCO, CERN, IAEA, ESF a iné.		1		--
4. Projekty v rámci medzivládnych dohôd o vedecko-technickej spolupráci (Grécko, ČR, Nemecko a iné).				
5. Iné projekty financované zo zahraničných zdrojov				
6. Bilaterálne projekty	1	1		--
-----	-----	-----		-----
7. MVTS		1		200 000

* Koordinátor alebo analogicky ako pri tabuľke II. 1.

Údaje k projektom spracovať v *Prílohe č. 2*.

Najvýznamnejšie prínosy MVTS ústavu vyplývajúce z uskutočnenej mobility a riešenia medzinárodných projektov.

V rámci riešenia projektu Central-eastern European Centre for Women and Youth in Science, číslo projektu: FP6-003582 (CEC WYS), ktorého hlavnou koordinátorkou SR je Tatiana Sedová, na základe dosiahnutých výsledkov bol FiÚ SAV prizvaný participovať na riešení projektu Technology of Education, ktorý koordinuje University od Jyväskylä - Fínsko, (koordinátor: prof. Harald Huppe).

Členstvo a funkcie v medzinárodných vedeckých spoločnostiach, úniách a národných

komitétach SR.

Tatiana Sedová - členka Scientific Advisory Board European Social Survey ESF od r. 2001; členka Steering committee programme *From Natural philosophy to science*, ESF 2002; členka konzorcia 6th Fp EC CEC WYS (ČR, Maďarsko, Slovinsko, Rumunsko, Francúzsko, Taliansko, SR); **Ondrej Mészáros**: člen Maďarskej filozofickej spoločnosti; člen Predsedníctva Medzinárodnej hungarologickej spoločnosti; **Tibor Pichler** - člen ECRI Štrasburg; **Jozef Sivák** - člen International Husserl and Phenomenological Research Society (Hanover, N.H., USA); Collège International de Philosophie (CIPh) (Paríž, člen koresp.); Rumunská akadémia vied (člen koresp.); Association des Amis et des Anciens du CNRS - Paríž.

Členstvo v redakčných radách časopisov v zahraničí.

Jozef Sivák - *Vestnik Volgogradskogo universiteta*. Rada 7: Filozofija, sociologija i socijalnyje tehnologiji, Volgograd; **Tibor Pichler** - člen Advisory Board časopisu *Central Europe*, Londýn.

Medzinárodné vedecké podujatia, ktoré ústav organizoval alebo sa na ich organizácii podieľal, s vyhodnotením vedeckého a spoločenského prínosu podujatia. Do tejto kategórie patria podujatia s aspoň 30 % zahraničných účastníkov.

IX. Česko-slovenské sympóziu k analytickej filozofii v rámci medziústavnej spolupráce FiÚ AV ČR a FiÚ SAV s názvom *Sémantika versus pragmatika, kde sú hranice?*, Stará Lesná, september 2005 (organizácia: Marián Zouhar). Cieľom tohto podujatia, ktoré sa pravidelne koná každý rok, bolo zhodnotiť interakcie a odlišnosti v sémantike a pragmatike. Účastníci konferencie diskutovali o ostrosti rozlíšenia sémantiky a pragmatiky a o prínosnosti a zmysluplnosti tohto rozlišovania. V slovenskej aj českej analytickej filozofii existujú názorové skupiny, ktoré požadujú ostré odlišenie sémantiky a pragmatiky, aj skupiny, ktoré ho spochybňujú a odmietajú. Konferencia bola vhodnou pôdou na konfrontáciu. Okrem toho priniesla nové témy, na ktorých českí a slovenskí kolegovia budú spolupracovať v najbližšom období (anafora, identita indivíduí, sémantika propozičných postojov).

Medzinárodná konferencia *Konanie, normy a konflikty v globálnej situácii*, Bratislava, 13. a 14. októbra 2005 (organizácia: Martin Muránsky, Róbert Karul, Jaroslava Kunschová). Cieľom podujatia bolo prezentovať možné pohľady na sociálnu a politickú rovinu bytia človeka, s prihliadnutím na špecifiká aktuálnej situácie. Základné pochopenie sociálneho konania bolo vymedzené kľúčovým slovom "normy". Konferencia mala načrtnúť odpoveď na otázku o ich kreovaní, stabilizácii a vzájomnej interakcii medzi rôznymi typmi sociálnych aktérov. Pri odpovediach sa potvrdila životaschopnosť kantovského a humovského nahliadania na skúmané problémy. Konferencia vytvorila predpoklad pre ďalšie pokračovanie projektu v nasledovnom roku pripravovaným pod pracovným názvom *Filozofické dni v Bratislave*. Príspevky prezentované na konferencii budú publikované v zborníku, ktorý je t.č. v tlači.

Workshop ESF *Theological context of natural science* Smolenice, 18-20. VI. 2005, hlavná organizátorka ako členka Steering Committee for programme *From Natural philosophy to Science* ESF (organizácia: Tatiana Sedová, Michal Ördögh). Na workshope *Natural Philosophy and Religious Institutions 1200-1800* ktorý organizoval FiÚ SAV v rámci projektu ESF *From Natural Philosophy to Science* sa zúčastnili účastníci výlučne zo zahraničia (Belgicko, Holandsko, Dánsko, Nemecko, Rakúsko, Španielsko, USA, Veľká Británia.) Na workshope sa prezentovali príspevky zamerané na vzťah medzi prírodnou filozofiou a inštitúciami, ktoré zabezpečovali vzdelanosť v období rokov 1200-1700. Napriek obsahovej rozmanitosti jednotlivých príspevkov hlavným cieľom bolo reflektovať rozmanité médiá (t.j. formát, štýl, rétoriku, obsah (fakty, teórie, metódy) transformácie prírodnej filozofie na fyzikálnu vedu.

Dušan Gálik je zapojený do programu ESF *From Natural Philosophy to Science*. Na konferencii *Intuitive Knowledge, Induction and Experiment*, 10. - 12. jún Maynooth, Írsko, vystúpil s príspevkom *Two Models of Science as an Axiomatic-Deductive System*.

Medzinárodná konferencia *Why Gendered Science Matters* konaná v rámci 6 rámcového programu EU Central European Centre for Women and Youth in Science (CEC WYS) v Bratislave 7. septembra 2005 (organizácia: Tatiana Sedová, Michal Ördögh, Róbert Karul). Na konferencii spjanej s praktickým tréningom sa zúčastnili okrem domácich riešiteľov účastníci z Českej republiky, Maďarska, Slovinska, Talianska a Francúzska. V teoretickej časti konferencie prezentovali expertky európskej komisie EC (S. Bitušíková, R. Palomba) najnovšie výsledky výskumu rodovej nerovnosti v oblasti vedy v európskych inštitúciách a najnovšie dokumenty EC venované rodovej problematike. Teoreticko-metodologickým východiskom tréningu bolo jednak prezentovanie epistemologickej problematiky a prezentácia manuálu, prostredníctvom ktorého sa do projektov dá implementovať rodový aspekt. Počas tréningu účastníci a účastníčky pracovali jednak s metodickým materiálom a manuálom (indikátory a otázky), ktoré aplikovali na konkrétne projekty. Celá akcia sa stretla s veľkým a pozitívnym ohlasom prítomných a na základe úspešného priebehu v Bratislave sa dohodlo, že ďalší tréning sa bude konať v KC SAV Smolenice v januári 2006.

Medzinárodné vedecké podujatia, ktoré usporiada ústav v r. 2006 (anglický a slovenský názov podujatia, miesto a termín konania, meno, telefónne číslo a e-mail zodpovedného pracovníka).

Filozofický ústav SAV usporiada v r. 2006 medzinárodný seminár názvom *Politika uznania: konflikt medzi dôstojnosťou človeka a násilím v globálnej situácii*. (Policy of Recognition: Conflict between human Dignity and Violence in Global Situation). Termín: druhá polovica októbra až začiatok novembra 2006. Miesto: Filozofický ústav SAV, Klemensova 19, 813 64, Bratislava. Zodpovedný: Martin Muránsky, e-mail: filomamu@savba.sk; tel. č. 52961 527.

Filozofický ústav SAV usporiada v r. 2006 medzinárodný seminár názvom *Substitúcia a koreferencia* (Substitution and Coreference). Termín: máj 2006. Miesto: Filozofický ústav SAV, Klemensova 19, 813 64 Bratislava, Zodpovedný: Marián Zouhar, e-mail: filoorgf@savba.sk., tel: 52961 527, 52931 611.

Počet pracovníkov v programových a organizačných výboroch medzinárodných konferencií 7

Účasť expertov na hodnotení projektov RP, ESF, prípadne iných.

Tatiana Sedová - členka Steering Committee programu European Science Foundation *From Natural philosophy to Science*, Strasburg.

V. Spolupráca s vysokými školami, inými domácimi výskumnými inštitúciami a s hospodárskou sférou pri riešení výskumných úloh

1. Prehľad spolupracujúcich vysokých škôl (fakúlt) a výsledky spolupráce.

V spolupráci s Katedrou filozofie FiF UK Bratislava bol v roku 2003 vypracovaný návrh rozsiahleho výskumného projektu, ktorého vedúcim za Filozofický ústav SAV je Tibor Pichler a za Katedru filozofie FiF UK Milan Zigo. Riešiteľský kolektív tvorí 7 vedeckých pracovníkov z FiÚ SAV a 5 vedecko-pedagogických pracovníkov z Katedry filozofie FiF UK. Projekt: Premeny slovenského filozofického myslenia v 20. storočí, reg. číslo 2/4129/4, bol predložený na posúdenie príslušnej komisii VEGA a schválený na riešenie tak, ako bol koncipovaný na obdobie 2004-2006.

Pedagogickí pracovníci Katedry filozofie Prešovskej univerzity aktívne participujú na činnosti redakčnej rady periodika Organon F.

Pracovníci ústavu Tibor Pichler a Karol Kollár sú členmi riešiteľského tímu grantového projektu Katedry filozofie FiF PU VEGA 1/0450/03 *Fenomén slovanstva*.

Pracovníci FiÚ SAV sa podieľali na riešení grantových projektov a ŠPVV:

Ústav politických vied SAV, ŠPVV 0280610 *Ideové zdroje a línie slovenskej politiky*, riešitelia: Tibor Pichler, Vladimír Bakoš, Karol Kollár.

Ústav literárnej a umeleckej komunikácie Filozofickej fakulty UKF Nitra, výskumná úloha ŠPVV *Civilizačnokultúrne procesy v transformujúcej sa slovenskej spoločnosti*, vedúci riešiteľského tímu František Novosád, riešitelia: Dagmar Smreková, Eva Smolková, Martin Muránsky, Jozef Pauer, Zuzana Palovičová, Róbert Karul.

Spoločenskovedný ústav SAV, Košice, výskumná úloha ŠPVV *Národ, národnosť a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti*, riešiteľ: Tibor Pichler.

Výsledkami spolupráce s vysokými školami a inými výskumnými inštitúciami sú štúdie uvedené v prílohe č. 3.

Členstvo vo vedeckých radách VŠ a fakúlt.

Ján Dubnička - člen Vedeckej rady FF UCM v Trnave, člen Komisie na vykonanie štátnych rigorózných skúšok - odbor psychológia FF UCM, člen Komisie na vykonanie štátnych rigorózných skúšok - odbor Náuka o spoločnosti - FF UCM; **Ondrej Mészáros** - člen Vedeckej rady UK Bratislava; člen Vedeckej rady FiF UK Bratislava; člen Vedeckej rady FSS UKF Nitra; **Tibor Pichler** - Vedecká rada FiF UK Bratislava; **Tatiana Sedová** - členka Vedecká rada Univerzity J.A. Komenského Bratislava; členka VR Prešovskej univerzity; členka komisie pre vymenúvacie konanie profesorov, docentov PU; **Jozef Viceník** - člen Vedeckej rady APZ Bratislava.

VI. Aktivity pre vládu SR, Národnú radu SR, ústredné orgány štátnej správy SR a iné organizácie

Prehľad aktuálnych spoločenských problémov, ktoré riešilo pracovisko v spolupráci s vládnymi a parlamentnými orgánmi alebo pre ich potrebu.

1. Členstvo v poradných zboroch vlády SR, Národnej rady SR a pod.

Karol Kollár - člen Komisie pre periodické hodnotenie výskumu a vývoja MŠ SR; člen

Komitétu OSN - UNESCO: MOST; člen Medzinárodnej federácie novinárov (IJF); **Jozef Viceník** - člen Rady štátneho programu "Účasť spoločenských vied na rozvoji spoločnosti"; člen oponentskej rady pre úlohy výskumu a vývoja štátneho programu Účasť spoločenských vied na rozvoji spoločnosti"; člen Rady agentúry na podporu vedy a techniky (do 30.9.2005).

3. Členstvo v radách štátnych programov a podprogramov ŠPVV.

Tatiana Sedová - členka Rady štátneho programu Aktuálne otázky spoločnosti MŠ SR.

VII. Vedecko-organizačné a popularizačné aktivity; ceny a vyznamenania

Vedecko-popularizačná činnosť (počet knižných publikácií, prednášok, príspevkov v tlači, rozhlase, televízii a pod.) *

Usporiadanie domácich vedeckých podujatí (vrátane kurzov a škôl), s uvedením názvu podujatia, dátumu, miesta konania a počtu účastníkov

Konferencia: *Mladá filozofia III*

Dátum: november 2005

Miesto: Filozofický ústav SAV, Bratislava

Počet účastníkov: 21

Člen organizačného výboru za FiÚ SAV: Jaroslava Kunschová, Barbora Čakovská, Pavol Jablonický.

Seminár: *Fenomenologický seminár*

Dátum: periodicita 1x mesačne

Miesto: Filozofický ústav SAV, Bratislava

Počet účastníkov: 10-15

Člen organizačného výboru: Jozef Sivák, Jaroslava Kunschová

Domáce vyznamenania a ceny za vedeckú a inú činnosť a iné dôležité informácie k vedecko-organizačným a popularizačným aktivitám (uviesť konkrétne)

Marián Zouhar - *Cena SAV pre mladého vedeckého pracovníka roka 2005*

Eva Smolková - *Ocenenie rektora Univerzity Komenského Za vynikajúce vedenie diplomovej práce*

- *Za vynikajúcu pedagogickú činnosť* - Fakulta managementu UK.

Členstvo v redakčných radách domácich časopisov

Pavel Cmorej - šéfredaktor časopisu Organon F; **Dušan Gálik** - člen redakčnej rady časopisu Organon F; **Tatiana Sedová** - členka redakčnej rady časopisu Organon F; **Lubica Hábová** - členka redakčnej rady časopisu Human Affairs; členka redakčnej rady časopisu TVORBA; **Jozef Viceník** - člen redakčnej rady časopisu Organon F; **Martin Muránsky** - člen redakčnej rady časopisu Zahraničná politika; **František Novosád** - šéfredaktor časopisu Filozofia; **Jozef Sivák** - člen redakčného kolégia časopisu Filozofia; **Marián Zouhar** - člen redakčnej rady časopisu Organon F a výkonný redaktor.

Činnosť v domácich, resp. v česko-slovenských vedeckých spobčnostiach

František Novosád, poradca pre vzdelávanie Výberového vzdelávacieho spolku v Bratislave; **Eva Smolková** - členka Výkonného výboru Spoločnosti pre podporu vydávania vedeckej a

odbornej literatúry (SAVOL); **Jozef Sivák** - člen revíznej komisie Slovenskej literárno-vednej spoločnosti; Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry SSPOL); **Jozef Pauer** - člen Výboru SFZ; **Pavol Jablonický** - člen Výboru SFZ.

VIII. Činnosť knižnično-informačného pracoviska

Knižnica Filozofického ústavu SAV

Počet pracovníkov: 1 - úväzok 100%
1 - úväzok 40%

Knižnica Filozofického ústavu SAV poskytuje nasledovné knižnično-informačné služby:
Výpožičky: prezenčné, absenčné, MVS, MMVS
Služby: informačné, bibliografické, rešeršné, reprografické.

Stav knižničného fondu: 10 412 zväzkov, z toho prírastok za rok 2005: 157
Periodiká - celkom: 11 titulov

Knižnica priebežne buduje databázy: v programe ISIS: ASEP, KKF
v programe ARL: EPCA

IX. Aktivity v orgánoch SAV

Členstvo vo vedeckých kolégiách SAV

Karol Kollár - podpredseda Vedeckého kolégia pre kultúrno-historické vedy SAV
Tibor Pichler - člen Vedeckého kolégia SAV pre vedy o človeku a spoločnosti

Členstvo vo výbore Snemu SAV

Karol Kollár - člen výboru Snemu SAV

Členstvo v komisiách Predsedníctva SAV

Dušan Gálik - predseda Etickej komisie SAV; člen Komisie SAV pre medzinárodnú vedeckú a technickú spoluprácu; člen Komisie pre propagáciu a médiá SAV; člen Rady SAV pre vedeckú výchovu a vzdelávanie; člen Komisie SAV pre spoluprácu s vysokými školami SR; **Karol Kollár** - člen Edičnej rady SAV; člen Komisie pre ekonomické otázky SAV; člen komisie SAV pre spoluprácu s vysokými školami SR; člen Bytovej komisie SAV; člen Akreditačnej subkomisie pre historické vedy
Zuzana Palovičová - člen Etickej komisie SAV; **Jozef Viceník** - člen komisie pre udeľovanie medzinárodnej ceny SAV; člen Akreditačnej subkomisie ad hoc pre vedy o človeku a spoločnosti

Členstvo v orgánoch VEGA

Ján Dubnička - predseda VEGA do 1. 7. 2005; predseda Komisie č. 12 Vedy o spoločnosti VEGA; **Karol Kollár** - predseda Komisie VEGA č. 12 pre filozofiu, sociológiu, politológiu a teológiu; člen Predsedníctva VEGA; **Zuzana Palovičová** - členka Komisie VEGA č. 12
Dagmar Smreková - členka Komisie VEGA č. 12

Iné:

Karol Kollár - zástupca riaditeľa FiÚ SAV - vedecký tajomník; podpredseda VR FiÚ SAV; zástupca vedúceho grantového projektu; člen Atestačnej komisie pre zvyšovanie vedeckej kvalifikácie pracovníkov FiÚ SAV; člen Skúšobnej a prijímacej komisie pre vedeckú výchovu FiÚ SAV; **Jozef Viceník** - predseda VR FiÚ SAV; člen VR Sociologického ústavu SAV; **Zuzana Palovičová** - člen Atestačnej komisie FiÚ SAV; **Jozef Pauer** - člen Vedeckej rady FiÚ SAV; **Ján Dubnička** podpredseda Spoločnej odborovej komisie pre odbor doktorandského štúdia: 61-01-9 systematická filozofia; **Dagmar Smreková** - členka Vedeckej rady FiÚ SAV; členka Komisie pre dizertačné skúšky pre odbor systematická filozofia na Katedre filozofie a dejín filozofie FiF UK.

Dušan Gálik - člen Predsedníctva SAV a zástupca podpredsedu pre III. oddelenie vied SAV; člen Vedeckej rady SAV.

X. Hospodárenie organizácie

Rozpočtové organizácie SAV Výdavky RO SAV

v tis. Sk

Kategória	Posledný upravený rozpočet r. 2005	Čerpanie k 31.12.2005 celkom	z toho:	
			z rozpočtu	z mimoroz. zdrojov
Výdavky celkom	13 260	14 757	13 258	1 499
z toho:				
- kapitálové výdavky	228	343	228	115
- bežné výdavky	13 032	14 414	13 032	1 384
z toho:				
- mzdové výdavky	7 168	7 318	7 168	150
odvody do poisťovni a NÚP	2 860	2 870	2 859	11
- tovary a ďalšie služby	1 650	2 873	1 650	1 223
z toho:				
výdavky na projekty (VEGA, APVT, ŠO, ŠPVV, MVTP, ESF, MVTS, CE)	792	792	792	--
výdavky na periodickú tlač	495	495	495	--
transfery na vedeckú výchovu	1 319	1 319	1 319	--

Príjmy RO SAV

v tis. Sk

Kategória	Posledný upravený rozpočet r. 2005	Plnenie k 31.12.2005
Príjmy celkom:	1 511	1 511
z toho:		
rozpočtované príjmy (účet 19)	12	12
z toho:		
- príjmy za nájomné		
mimorozpočtové príjmy (účet 780)	1 499	1 499

XI. **Nadácie a fondy pri pracovisku** (s uvedením názvu, zamerania)

XII. Iné významné činnosti pracoviska

XIII. **Vyznamenania, ocenenia a ceny udelené pracovníkom organizácie v roku 2005 (mimo SAV)**

XIV. Poskytovanie informácií v súlade so zákonom o slobode informácií

Ústav nebol v roku 2005 požiadaný o poskytnutie informácií v zmysle zákona.

XV. Závažné problémy pracoviska a podnety pre činnosť SAV

Limitované rozpočtové prostriedky neumožňujú v dostatočnej miere prijímať ústavom vychovaných mladých vedeckých pracovníkov, čím sa zhoršuje veková štruktúra ústavu.

Limitované mzdové prostriedky ústavu sťažujú realizáciu zámeru vydávať príspevky v časopise Organon F v anglickom jazyku, keďže tento zámer vyžaduje zamestnanie pracovníka, ktorý je odborne kompetentný a navyše sa vyznačuje jazykovou znalosťou typu "native English speaker".

Je potrebné zaradiť do katalógu pracovných činností s prevahou duševnej práce vo verejnom záujme činnosti školiteľa a doktorandov.

Navrhujeme zaradiť do Osnovy správy o činnosti, bod II. 3) *Vedecký výstup*, rubriku editorstvo vedeckých textov.

Správu o činnosti Filozofického ústavu SAV spracoval: PhDr. Karol Kollár, CSc.

zástupca riaditeľa FiÚ SAV
(529 21215)

Správa o činnosti Filozofického ústavu SAV
bola prerokovaná vo VR FiÚ SAV dňa 12. januára 2005.

prof. PhDr. Jozef Viceník, CSc.
predseda Vedeckej rady FiÚ SAV
(52921215)

Správu o činnosti Filozofického ústavu SAV predkladá:

prof. PhDr. Tibor Pichler, CSc.
riaditeľ FiÚ SAV

Bratislava, 13. januára 2005